

Europejski Tydzień Szczepień

Europejski Tydzień Szczepień 21-27 kwiecień 2024 r.

w dniach 21-27 kwietnia 2024 roku obchodzony jest po raz kolejny Europejski Tydzień Szczepień, przebiegający w tym roku pod hasłem „Szczepionki chronią pokolenia”, będący jednocześnie początkiem całorocznej kampanii prowadzonej wspólnie z WHO, aby uczcić 50-lecie Rozszerzonego Programu Szczepień.

Europejski Tydzień Szczepień to inicjatywa Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) realizowana i koordynowana przez państwa na poziomie lokalnym. Stałym celem wydarzenia jest zwiększenie świadomości społecznej na temat szczepień oraz podkreślanie ich znaczenia w zapobieganiu chorobom zakaźnym i ochronie naszego zdrowia na każdym etapie życia.

Tegoroczna kampania ma na celu poprawę sprawiedliwego dostępu do szczepionek w ramach Europejskiego Programu Szczepień do 2030 roku i przeciwdziałanie skutkom spadku stanu zaszczepienia w rutynowych szczepieniach dzieci i młodzieży.

W kontekście globalnego spadku wskaźników szczepień poprawę wykonywania szczepień ochronnych można osiągnąć poprzez edukację w zakresie zwiększenia wiedzy na temat korzyści wynikających ze szczepień oraz ryzyka związanego ze spadkiem osób zaszczepionych, podkreślając kluczowe znaczenie szczepionek dla małych dzieci, wskazując na rolę szczepień zalecanych dla młodzieży, dorosłych i osób starszych oraz zwracając szczególną uwagę na szczepienie pacjentów z grup wysokiego ryzyka.

WHO podkreśla jak ważne jest aby informacje na temat szczepień i szczepionek czerpać z wiarygodnych źródeł, tj. od pracowników, ochrony zdrowia, lokalnych instytucji sanitarnych, instytucji ochrony zdrowia oraz członków sieci [Vaccine Safety Net](#) (polskim członkiem sieci VSN jest strona NIZP-PZH Szczepienia.info).

Pamiętajmy o tym że:

Szczepienia ratują życie.

Epidemie chorób zakaźnych nadal stanowią poważne zagrożenie, także dla Europejczyków.

Powikłania chorób, którym można zapobiegać za pomocą szczepień ochronnych, wciąż grożą trwałymi następstwami, a nawet śmiercią – szczególnie małym dzieciom.

Szczepienia eliminują groźne choroby z naszego otoczenia.

Szczepienia są tańsze niż leczenie powikłań chorób zakaźnych.

Szczepienia obowiązkowe są bezpłatne.

Więcej informacji na stronie:

<https://szczepienia.pzh.gov>

Europejski Tydzień Szczepień 2024
21 - 27 KWIETNIA 2024

JAKIE SĄ RODZAJE SZCZEPIONEK

Szczepionki dzieli się na żywe, zawierające całe, pozbawione zjadliwości drobnoustroje, szczepionki inaktywowane zawierające zabite wirusy/bakterie lub ich fragmenty (białka, polisacharydy) oraz szczepionki najnowszej generacji zawierające informację genetyczną (np. mRNA) o produkcji antygenu.

Szczepionki mogą chronić przeciw jednej chorobie lub mogą być wieloskładnikowe.

<https://www.wsse.lublin.pl/pl/aktualnosci/szczepienia/rodzaje-szczepionek>

WSSE Lublin

Europejski Tydzień Szczepień 2024
21 - 27 KWIETNIA 2024

Z CZEGO SKŁADA SIĘ SZCZEPIONKA?

W skład szczepionek wchodzi antygeny, substancje pomocnicze, substancje występujące w ilościach śladowych będące pozostałościami po procesie produkcyjnym oraz woda.

<https://www.wsse.lublin.pl/pl/aktualnosci/szczepienia/rodzaje-szczepionek>

WSSE Lublin

Europejski Tydzień Szczepień

ODRA, ŚWINKA, RÓŻYCZKA

ODRA
Odra jest chorobą wirusową, wysoce zakaźną. Charakteryzuje się gorączką, wysypką oraz zapaleniem błon śluzowych. Wirus przenosi się drogą kropelkową z osoby chorej na osobę zdrową. Powikłaniami mogą być: zapalenie ucha środkowego, zapalenie płuc, zapalenie nóg, podostre stwardnienie zapalenie mózgu.

ŚWINKA
Nagminnie zapalenie przyusznicy (świnka) jest wirusową chorobą zakaźną charakteryzującą się bolesnym obrzękiem ślinianek, najczęściej przyusznych, choć zdarzają się obrzęki ślinianek podszczękowych i podjęzykowych. U dzieci może dojść do zapalenia opon mózgowo - rdzeniowych, u dorosłych zaś do zapalenia jąder i trzustki. Wirus przenosi się drogą kropelkową, znajduje się w ślinie chorego, łezkach, moczynie, potociźnie, łzawym soku z nosa, a także w wydzielinie z jamy ustnej. Istnieje ryzyko zaradzenia wirusowi obecny w ślinie takiej osoby.

RÓŻYCZKA
Różyczka jest wirusową chorobą zakaźną. Drobnoustroj dostaje się do organizmu drogą kropelkową, po czym osiada w komórkach nabłonka górnych dróg oddechowych oraz okolicznych węzłach chłonnych. Po replikacji przedostaje się do krwi. Wirus cechuje się dużą zaraźliwością, szczególnie wśród starszych dzieci (zwycię w wieku 8 lat).
Różyczka jest szczepionką obowiązkową dla kobiet w ciąży, gdyż może powodować uszkodzenia płodu. U zakażonego płodu pojawiają się liczne wady wrodzone, takie jak: zahamowanie wzrostu, zaćma, zapalenie rogówki, wady serca, autyzm, zahamowanie rozwoju umysłowego, niedożywienie lub głuchota, otępienie. Istnieje także ryzyko poronienia lub martwego urodzenia.

TAK! SZCZEPIONKA JEST DOSTĘPNA!

Sprawdź w KALENDARZU SZCZEPIEŃ OCHRONYCH

<https://www.wsse.lublin.pl/pl/aktualnosci/szczepienia/rodzaje-szczepionek>

WSSE w Lublinie

Europejski Tydzień Szczepień 2024
21 - 27 KWIETNIA 2024

PAMIĘTAJ, ŻE:

- Szczepionka wywołuje odpowiedź immunologiczną podobną do naturalnej odporności, która uzyskuje się po przebyciu zakażenia lub choroby.
- Głównym celem szczepionki jest ochrona przed ciężkim przebiegiem choroby i powikłaniami, których nie da się przewidzieć.
- Szczepionki żywe wywołują silną odporność już po pojedynczej dawce, natomiast szczepionki inaktywowane (zabite) wymagają podania kilku dawek.

<https://www.wsse.lublin.pl/pl/aktualnosci/szczepienia/rodzaje-szczepionek>

WSSE Lublin

Europejski Tydzień Szczepień 2024
21 - 27 KWIETNIA 2024

JAK DZIAŁA SZCZEPIONKA?

W ogólnym zarysie zasada działania szczepionek polega na imitowaniu naturalnej infekcji po to, żeby nauczyć układ odpornościowy osoby szczepionej radzenia sobie z prawdziwą infekcją.

Po podaniu szczepionki zadziałają takie same naturalne mechanizmy obronne jak w przypadku kontaktu z patogenem.

<https://www.wsse.lublin.pl/pl/aktualnosci/szczepienia/rodzaje-szczepionek>

WSSE Lublin

Europejski Tydzień Szczepień

MENINGOKOKI

Neisseria Meningitidis, potocznie zwana meningokokiem, jest bakterią wywołującą zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych. Może także wywoływać posocznicy. Choroba jest trudna do zdiagnozowania. Początkowo może przypominać przeziębienie.

W ostrym przebiegu choroby (większość przypadków) obecne są zaburzenia świadomości, utrata przytomności, pobudzenie psycho-ruchowe, drgawki, sztywność karku, niedowłady i porażenia. Najcięższą postacią choroby jest postać posocznicy (sepsa).

Choroba najczęściej ma nagły początek. Rozwija się bardzo szybko, powoduje trwałe powikłania. Często jest śmiertelna.

TAK! SZCZEPIONKA JEST DOSTĘPNA!

Sprawdź w KALENDARZU SZCZEPIEŃ OCHRONYCH

<https://www.wsse.lublin.pl/pl/aktualnosci/szczepienia/rodzaje-szczepionek>

WSSE w Lublinie

Europejski Tydzień Szczepień

BŁONICA, TĘŻEC, KRZTUSIEC

BŁONICA

Chorobę wywołuje naczyniowiec *Streptococcus dysgaliae*. Głównym sposobem rozprzestrzenienia się błonicy jest droga kropelkowa, możliwy jest również kontakt przytulny. Do zakażenia dochodzi również poprzez kontakt z przedmiotami używanymi przez nosicieli. Początkowo choroba objawia się bólem gardła i wysoka gorączka. Następnie w gardle w gardle pojawiają się poszarpane miazgi. Powiększają się węzły chłonne co powoduje trudności w oddychaniu oraz możliwość uduszenia.

TĘŻEC

Jest to choroba bakteryjna, wywołana przez *Streptococcus pyogenes*. Toksyna produkowana przez *Streptococcus pyogenes* powoduje objawy neurologiczne: sztywność i przętnie miękkie twarde czaszki. Przeciwnie mogą spowodować dżumę śródziemnomorską. Podczas napadu chory jest w pełni świadomy. Nie jest możliwe zakażenie przez kontakt bezpośredni, bakteria występuje w górnych warstwach błony śluzowej nosogardzieli. Do zakażenia dochodzi poprzez kontakt uszkodzonej skóry lub błon śluzowych z gębą zanieczyszczonej zamiatarki, np. poprzez skłócenie zanieczyszczonym przedmiotem.

KRZTUSIEC

Krztusiec jest ostrą chorobą zakaźną wywołaną przez bakterie. Charakteryzuje się częstym, napadowym kaszlem powodowanym lepko, ciągnącą się wydzielina. Przenosi się drogą kropelkową z człowieka chorego na zdrowego. Poleceni krztusica osiadają w górnych drogach oddechowych, gdzie dochodzi do zakażenia. Zmiany chorobowe powoduje bakteria oraz toksyny wydzielane przez nią.

**TAK!
SZCZEPIONKA
JEST DOSTĘPNA!**
Sprawdź
w KALENDARZU
SZCZEPIEŃ OCHRONYCH

WSSE w Lublinie

Europejski Tydzień Szczepień

GRYPA

Grypa jest wirusową chorobą górnych dróg oddechowych. Charakterystycznymi cechami tej choroby są: duża zapaadalność oraz szybkie rozprzestrzenienie się.

Wirus przenosi się drogą kropelkową. Źródłem zakażenia jest człowiek chory. Okres wylegania wirusa jest krótki a początek nagły.

Choroba objawia się wysoką gorączką (powyżej 38 stopni), złym samopoczuciem, dreszczami, bólem gardła, kaszlem. Grypa może mieć ciężki przebieg i prowadzić do powikłań takich jak: grypowe zapalenie płuc, bakteryjne zapalenie płuc spowodowane nadkażeniem, poprzeczne zapalenie rdzenia, zapalenie mózgu, opon mózgowych, zapalenie ucha środkowego, zapalenie mięśnia sercowego i osierdzia. Nie istnieje uniwersalna szczepionka uodparniająca na wszystkie odmiany wirusa, dlatego na grypę należy szczepić się corocznie.

**PAMIĘTAJ
- PRZEZIĘBIENIE TO NIE GRYPA!**

WSSE w Lublinie

**TAK!
SZCZEPIONKA
JEST DOSTĘPNA!**
Sprawdź
w KALENDARZU
SZCZEPIEŃ OCHRONYCH

Europejski Tydzień Szczepień

OSPA WIETRZNA

Ospa wietrzna jest chorobą wirusową. Chorują na nią głównie dzieci w wieku 2 do 5 lat, rzadko zdarzają się przypadki zachorowań powyżej 10 roku życia. Przebieg choroby pozostawia długotrwałą odporność w organizmie. Źródłem zakażenia jest osoba chora. Wirus rozprzestrzenia się drogą kropelkową, wrotami zakażenia jest błona śluzowa górnych dróg oddechowych.

Ospa wietrzna może rozpoczynać się objawami zwiastunowymi, takimi jak: złe samopoczucie, bóle mięśni, podwyższona temperatura. Zwykle jednak zaczyna się właściwą wysypką, mającą postać czerwonych pęcherzyków i guzków, zmieniających się z czasem w pęcherzyki wypełnione przezroczystym płynem. Po kilku dniach pęcherzyki zmieniają się w krosty, które następnie wysychają tworząc strupy. Charakterystyczne dla choroby jest występowanie w kilku rzutach, tuteż na wysypka na skórze znajduje się w różnych stadiach rozwoju.

Ospa może przebiegać z powikłaniami takimi jak: zapalenie opon mózgowo - rdzeniowych, zapalenie mózgu, zapalenie mózdziku; nadkażenie bakteryjne skóry powodujące powstawanie blizn; zapalenie płuc (dorodli).

**TAK!
SZCZEPIONKA
JEST DOSTĘPNA!**
Sprawdź
w KALENDARZU
SZCZEPIEŃ OCHRONYCH

WSSE w Lublinie

Europejski Tydzień Szczepień 2024

21 - 27 KWIEŹNIA 2024

NA CZYM POLEGA ODPORNOŚĆ ZBIOROWISKOWA?

Odporność zbiorowiskowa (inaczej odporność populacyjna, odporność stadna lub odporność grupowa) to ochrona osób nieodpornych w wyniku zaszczepienia wysokiego odsetka społeczeństwa. Pojęcie to powstało na bazie obserwacji, że obecność w populacji osób odpornych przeciwko danej chorobie zmniejsza prawdopodobieństwo zachorowania na tę chorobę również osób nieodpornych.

<https://szczepienia.net.pl/wydzialstwo-szczepienstwa-to-jez-szczepionka?choroba=ospa-wietrzna>
WSSE Lublin

Europejski Tydzień Szczepień

POLIO

Polioomyelitis (w skrócie polio), znane również naganym porażeniem dziecięcym jest ostrą, zakaźną chorobą wirusową. Źródłem zakażenia jest człowiek chory, nosiciel w przypadku bezobjawowego przebiegu choroby, lub człowiek po przebytej chorobie (2 do 3 tygodni). Głównymi wrotami zakażenia jest przewód pokarmowy. Wirus jest wydalany razem z kałem, jego obecność w janie noworoj – gardłowej jest krótkotrwała, tutaj w mniejszym stopniu rozprzestrzenia się drogą kropelkową. Szerzy się przez zanieczyszczone przedmioty i żywność.

Na polioomyelitis najczęściej chorują dzieci do lat 4. Wirus po dostaniu się do organizmu drogą pokarmową przenika do węzłów chłonnych, jamy nosowo-gardłowej oraz jelit, a następnie przenika do krwi. Jest to pierwsza faza zakażenia, znana fazą tankową. W kolejnej fazie, okresie wirerii, wirus przedostaje się do krwi. Choroba może zakończyć się na tym etapie a objawy mogą nie występować (oprócz podwyższonego poziomu przeciwciał). Jeśli wirus nie zostanie zniszczony w fazie drugiej, przedostaje się do ośrodkowego układu nerwowego. Przebieg zakażenia może być łagodny, ale może też wystąpić zapalenie opon mózgowo rdzeniowych lub ciężka postać paraliżu. Wirus umiejscawia się w neuronach głównie ruchomych co prowadzi do paraliżu mięśniowego. Paraliż może dotyczyć każdej części ciała np. kończyny, ale też mięśnie oddechowe. Porażenia mięśni mogą powrócić po wielu latach od zakażenia. Okres wylegania to zwykle 7-10 dni, jednak zdarza się 7-21 dni.

WSSE w Lublinie

**TAK!
SZCZEPIONKA
JEST DOSTĘPNA!**
**Sprawdź
w KALENDARZU
SZCZEPIEŃ OCHRONYCH**

Europejski Tydzień Szczepień

WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY TYPU B

Wirusowe zapalenie wątroby jest ostrą, wirusową chorobą zakaźną. Zakażenie następuje poprzez przerwanie ciągłości błonek oraz kontakt z zanieczyszczonymi wirusem przedmiotami, takimi jak narzędzia chirurgiczne, stomatologiczne, igły, strzykawki, kontakt z zakażoną krwią, jej preparatami i płynami ustrojowymi chorego lub nosiciela. Wirus jest bardzo zakaźny.

Pierwsze objawy obecności wirusa w organizmie przypominają grype: rozbicie, ból mięśni, kości, stawów, czasem pojawia się gorączka. Następnie pojawia się tępy ból i uczucie ociężałości w środkowej części nadbrzusza. Objawy mogą ustąpić, a ogólny stan poprawia się, jednak po kilku dniach ponownie pojawia się osłabienie, apatia, brak apetytu, nudności, senność; objawy związane z zaburzeniami czynności wątroby spowodowanej uszkodzeniem miększu wątroby. Może pojawić się żółtaczka: ściemnienie moczu, odbarwienie stolców, zażółcone białkówki lub skóra. Wątroba powiększa się. Objawy zależą od stopnia uszkodzenia wątroby. Objawy mogą nie rozwinąć się wcale powodując stan nosicielstwa, nosiciel może zarazić innych. Wirus może trwać w organizmie całe życie.

WSSE w Lublinie

**TAK!
SZCZEPIONKA
JEST DOSTĘPNA!**
**Sprawdź
w KALENDARZU
SZCZEPIEŃ OCHRONYCH**

Europejski Tydzień Szczepień

ROTAWIRUSY

Rotawirusy są przyczyną prawie wszystkich niebakteryjnych biegunków wieku niemowlęcego. Mogą też powodować biegunki u dorosłych. Zakażenia szerzą się drogą pokarmową, wirus obecny jest w kale oraz wydzielinie błony śluzowej dwunastnicy.

Okres wylegania wirusa jest krótki – od 12 do 96 godzin. Rotawirusy powodują uszkodzenie nabłonka środkowego i końcowego odcinka kosmków jelitowych, co prowadzi do stanu zapalnego żołądka i jelit. Głównym objawem jest pojawiająca się nagle ostra biegunka z domieszką śluzu. Towarzyszą jej wymioty oraz wysoka temperatura ciała, nawet do 40 stopni. Wymioty zwykle ustają po 48 godzinach. Przebieg jest ciężki z uwagi na silne objawy. Biegunka prowadzi do odwodnienia organizmu lub wstrząsu. Odwodnienie jest szczególnie niebezpieczne dla najmłodszych dzieci.

W krajach rozwijających się zakażenie rotawirusami jest często śmiertelne.

WSSE w Lublinie

**TAK!
SZCZEPIONKA
JEST DOSTĘPNA!**
**Sprawdź
w KALENDARZU
SZCZEPIEŃ OCHRONYCH**

Europejski Tydzień Szczepień 2024
21 – 27 KWIETNIA 2024

GDZIE SZUKAĆ WIARYGODNYCH INFORMACJI O SZCZEPIENIACH?

Czy chcemy ryzykować zdrowiem naszych najbliższych i opierać się na anonimowych wpisach na forach dyskusyjnych w Internecie lub opiniach rodzinny i znajomych, którzy nie mają wiedzy w danej dziedzinie?

WIARYGODNYCH INFORMACJI SZUKAJ TYLKO W SPRAWDZONYCH ŹRÓDŁACH!
np. <https://szczepienia.pzh.gov.pl/>

<https://szczepienia.pzh.gov.pl/wszystko-o-szczepieniach/jak-odroznic-wiarygodne-informacje-o-szczepieniach-od-niewiarygodnych/>

WSSE Lublin

Europejski Tydzień Szczepień

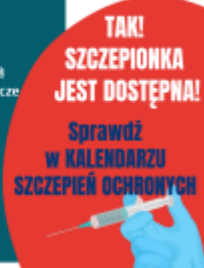
GRUŹLICA

Gruźlica jest chorobą wywołaną przez *Mycobacterium Tuberculosis*. Może zajmować różne narządy i układy, jednak najczęściej spotykana jest postać płucna.

Choroba występuje powszechnie, jest wysoce zakaźna i cechuje się wysoką zachorowalnością i śmiertelnością.

Prątki przenoszą się za pośrednictwem płwociny osoby chorej lub nosiciela, wydalone są z dróg oddechowych podczas kaszlu, kichania, głośnego mówienia. Ulegają wysuszeniu i unoszą się w powietrzu, po czym opadają i stają się składnikiem kurzu.

Gruźlica powoduje zniszczenie mięszu płuc, co prowadzi do niewydolności oddechowej. Chorey ma duszności i łatwo się męczy. Istnieją także pozapłucne postacie gruźlicy, np. gruźlicze zapalenie opon mózgowo - rdzeniowych i mózgu, co może spowodować głuchotę, ślepotę lub upośledzenie rozwoju. Gruźlica może również zaatakować układ kostno - stawowy i moczowy.

**TAK!
SZCZEPIONKA
JEST DOSTĘPNA!**
Sprawdź
w KALENDARZU
SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

WSSE w Lublinie

Europejski Tydzień Szczepień

PNEUMOKOKI

Streptococcus pneumoniae (zwany również pneumokokiem) jest paciorkowcem wywołującym zapalenie płuc. Jest najczęstszą przyczyną zapalenia płuc.

Zakażenie obejmuje pęcherzyki płucne. Zajęta część staje się twarda i zaczerwieniona z powodu obrzęku zapalnego. Objawem choroby jest silny ból w klatce piersiowej, początkowo obecny suchy kaszel oraz wykrztuszanie płwociny zabarwionej krwią, która wypełnia powierzchnie powietrzne pęcherzyków płucnych. W przypadku nieleczenia zakażenie rozszerza się na opłucną lub osierdzie.

Streptococcus pneumoniae może również wywoływać zapalenie opon mózgowo - rdzeniowych i mózgu. Jest to jednak zwykle choroba wtórna, występująca wspólnie z innymi ogniskami zakażenia (na przykład zapaleniem płuc). Pneumokoki powodują również zapalenie ucha środkowego i zapalenie zatok.

**TAK!
SZCZEPIONKA
JEST DOSTĘPNA!**
Sprawdź
w KALENDARZU
SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

WSSE w Lublinie

Europejski Tydzień Szczepień 2024

21 - 27 KWIETNIA 2024

KALENDARZ SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

Program Szczepień Ochronnych popularnie nazywany Kalendarzem Szczepień, jest opracowywany każdego roku przez Główny Inspektorat Sanitarny. Zawiera wykaz obowiązkowych i zalecanych szczepień oraz zasady ich przeprowadzania.

WSSE Lublin

<https://www.gis.gov.pl/strona/tygodnie-europejski-tydzien-szczepien-2024>